

Huvudman

UPPVIDINGE KOMMUN
ledningskontoret@uppvidinge.se

Beslut

Datum 2026-02-09
Dnr SI 2025:11444
Sida **1 (13)**

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola vid Alstermoskolan i Uppvidinge kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppvidinge kommun att senast den **25 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd enligt åtgärdsprogram samt tillgång till specialpedagogisk kompetens. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Uppvidinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Uppvidinge kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att elever med identifierade behov av extra anpassningar ges de extra anpassningar som skolans personal har bedömt att eleverna är i behov av. Rektorn ska under perioden den 9 februari 2026 till den 11 juni 2026 dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § skollagen).

Särskilt stöd enligt åtgärdsprogram

1. Se till att särskilt stöd ges i enlighet med elevers beslutade åtgärdsprogram. I detta ingår att elever som enligt åtgärdsprogram ska ges särskilt stöd av angiven lärare eller personal med specialpedagogisk kompetens, ges detta stöd. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen)

Tillgång till specialpedagogisk kompetens

1. Se till att det finns tillgång till specialpedagogisk kompetens i sådan omfattning att de behov som skolan identifierat av specialpedagogiska insatser för enskilda elever kan tillgodoses. (2 kap. 25 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser studiehandledning på modersmålet, anmälan och utredning om behov av särskilt stöd samt samråd med elevhälsan.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:11444) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Alstermoskolan i Uppvidinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Alstermoskolan följer gällande bestämmelser om studiehandledning på modersmålet, extra anpassningar, anmälan och utredning om behov av särskilt stöd och särskilt stöd enligt åtgärdsprogram samt tillgång till elevhälsa.

Skolinspektionen har den 25 – 27 november 2025 genomfört ett oanmält tillsynsbesök på Alstermoskolan. Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolenhetens rutiner för extra anpassningar och särskilt stöd, åtgärdsprogram och förteckning över studiehandledning på modersmål. Huvudmannen har inkommit den 19 december 2025 med kompletterande uppgifter efter begäran från Skolinspektionen. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår det att det finns många elever i behov av extra anpassningar på skolan. Lärare uppger i intervjuer att det är nästan hälften av eleverna i varje klass som har behov av extra anpassningar. Några lärare som undervisar förskoleklass och lågstadiet uppger att de hinner ge de extra anpassningar som eleverna behöver men en lärare uppger att hen inte hinner med att på varje lektion ge alla elever de extra anpassningarna som de behöver. En annan lärare uppger att när läraren undervisar åldersblandat så är det inte alltid att läraren hinner ge de extra anpassningarna till alla elever som behöver. Det handlar om extra anpassningar i form av så kallade seriesamtal, enskilda instruktioner och att hjälpa elever att komma i gång med sitt skolarbete. Även lärare som undervisar i mellanstadiet uppger att de inte hinner ge extra anpassningar till alla elever som behöver. Lärare ger exempel på att det finns flera elever där läraren inte hinner med att ge extra anpassningar till alla elever som behöver det utan försöker i stället ge extra anpassningar till de elever som behöver mest stöd.

Elevhälsans representanter säger att lärarna inte hinner med att ge extra anpassningar till alla elever som behöver det och att det är särskilt svårt att hinna med att ge alla elever extra anpassningar i matematik och att genomföra seriesamtal som en extra anpassning. Elevhälsan bekräftar också lärares uppgifter att det finns elever som behöver extra anpassningar för att komma i gång med sitt skolarbete men som inte får det. Elevhälsans representanter känner också igen att det finns lärare som bara hinner ge extra anpassningar till de elever som har störst stödbehov.

Då Skolinspektionen redogör för lärare och elevhälsans uppgifter om att det finns elever som behöver extra anpassningar men som inte får det uppger rektorn inledningsvis att det finns ett stort stödbehov hos eleverna men att

lärarna har möjlighet att ge extra anpassningar. Rektorn säger att lärarna ska kunna göra mer i den ordinarie undervisningen. Rektorn uppger först att eleverna får extra anpassningar och att hen förutsätter att lärarna ger de extra anpassningarna som eleverna behöver. När rektorn får bemöta lärares uppgifter om att de inte ger extra anpassningar till alla elever som behöver svarar rektorn att vissa lärare har svårt att förändra sitt arbete med undervisningen i klassrummet och förmågan att ge extra anpassningar. Rektorn uppger senare att hen inte vet om lärarna ger alla elever de extra anpassningar som de har behov av.

Anmälan om behov av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att lärarna gör på olika sätt för att göra en anmälan om utredning av behov av särskilt stöd. Några lärare fyller i skolans blankett för anmälan till elevhälsoteam andra lärare mailar till specialläraren. Rektorn får kännedom om anmälan genom specialläraren och genom att rektorn deltar på elevhälsomöten där anmälan diskuteras, uppger lärare.

Lärarna uppger i intervjuer att de anmäler alla elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som de minst ska uppfylla.

Elevhälsans representanter uppger att när lärare har provat extra anpassningar och det inte fungerar så lyfter lärarna det med elevhälsan antingen via en blankett eller i kontakt med specialläraren. Elevhälsans representanter säger också att de kan upptäcka elever som inte är anmälda men som behöver utredas för särskilt stöd exempelvis vid klassgenomgångar två gånger per läsår.

Rektorn uppger att det inte finns någon elev som borde vara anmäld för utredning av särskilt stöd men som inte är anmäld. Orsakerna till att det funnits elever som inte varit anmälda och som elevhälsan upptäckt har varit att lärarna vid klassgenomgångar bedömt att eleverna kommer klara sig i den ordinarie undervisningen.

Av intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn framgår att det även görs en anmälan om det handlar om exempelvis sociala svårigheter.

Av huvudmannens yttrande över tjänsteanteckningen framgår det att rektorn önskar förtydliga att det finns en skriftlig rutin som är kommunicerad med alla personal vid flera tillfällen samt att skolan har en blankett för utredning av särskilt stöd. Lärare har möjlighet till konsultation av elevhälsan kontinuerligt varannan vecka och vid behov. Rektorn önskar vidare förtydliga skillnaden på konsultation av elevhälsan och anmälan för utredning av särskilt stöd. En konsultation är när undervisande lärare känner behov av vägledning hur hen kan tänka i sin undervisning, hur hen kan arbeta med ledning och stimulans samt extra anpassningar och att en

anmälan för utredning av särskilt stöd är en anmälan för utredning av särskilt stöd. Rektorn önskar även förtydliga att blanketten används vid en anmälan om särskilt stöd.

Utredning om behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan

Av intervjuer med såväl lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att det är personalen i elevhälsan som ansvarar för att genomföra utredningar avseende elevers eventuella behov av särskilt stöd.

Lärare uppger att efter att de har gjort en anmälan blir de kallade till ett möte med elevhälsan och rektorn där ärendet diskuteras. Därefter tas det beslut om anmälan ska gå vidare till en utredning om behov av särskilt stöd. Lärare uppger att en utredning inte alltid startar utan ibland får lärare tillbaka anmälan från elevhälsan och rektorn och de får arbeta vidare med extra anpassningar. Flera lärare säger att när de anmäler till elevhälsan har de provat de extra anpassningar som de kan prova. Lärare uppger att det under höstterminen 2025 gjorts en anmälan och att en utredning om behov av särskilt stöd har startats. På fråga från Skolinspektionen om det finns elever i närtid som anmälts där utredning av särskilt stöd inte startats svarar lärarna nej.

Representanter för elevhälsan uppger att lärare kontaktar elevhälsan så snart anpassningar inte hjälper och de kan också anmäla till elevhälsan om det kan vara annat stöd som behövs. Därefter blir lärare kallade till ett elevhälsamöte. Vid mötet pratar de ihop sig om särskilt stöd ska utredas. På fråga från Skolinspektionen när det är en anmälan för utredning om behov av särskilt stöd svarar elevhälsan att det är när lärarna säger att det här går inte, eleven kommer inte vidare. Elevhälsan säger att det är rektorn som avgör på elevhälsamötet om det ska startas en utredning eller inte. Rektorn utgår från vad elevhälsan säger och att det kan vara så att de avvaktar med att starta en utredning och att lärarna får arbeta vidare med extra anpassningar. Vidare säger elevhälsan att då lärarna kommer till elevhälsan och säger att extra anpassningar inte fungerar så kan det antingen bollas tillbaka till lärare för att fortsätta arbeta med extra anpassningar eller så behövs en utredning av särskilt stöd.

Rektorn uppger att efter lärare gjort en anmälan så diskuteras ärendet vid elevhälsamötet. Antingen får lärare tillbaka att de ska testa andra extra anpassningar eller så påbörjas en utredning om behov av särskilt stöd. På fråga från Skolinspektionen vad det är som avgör om de utreder behov av särskilt stöd eller inte svarar rektorn att när lärare testat många extra anpassningar så utreder de behov av särskilt stöd, annars bollar de tillbaka till läraren.

Av huvudmannens yttrande över tjänsteanteckningen framgår det att rektorn önskar förtydliga att hen har tagit beslut att starta en utredning av

särskilt stöd för alla de elever som är anmälda till elevhälsan samt tagit beslut om att utarbeta ett åtgärdsprogram eller inte.

Särskilt stöd enligt åtgärdsprogram

Skolinspektionen har vid besöket tagit del av samtliga aktuella åtgärdsprogram vid skolenheten. Av åtgärdsprogrammen framgår att det är flertalet av stödåtgärderna som skolans speciallärare står som ansvarig för att genomföra.

När Skolinspektionen går igenom aktuella åtgärdsprogram uppger lärare i lågstadiet att det finns elever som enligt sina åtgärdsprogram ska ges särskilt stöd av specialläraren i svenska/svenska som andraspråk och matematik men att eleverna inte alltid får det stödet varje vecka och det har skett flera gånger under hösten. Anledningen till detta är att speciallärare har haft andra uppdrag, bland annat att hen genomfört klassrumsobservationer i samband med sina studier. Elevhälsans representanter uppger inledningsvis att eleverna får de stödåtgärder som anges i åtgärdsprogrammen men specialläraren säger att hen inte räcker till. När Skolinspektionen går igenom aktuella åtgärdsprogram uppger en representant att det finns särskilda stödåtgärder i elevernas åtgärdsprogram som inte ges. Exempelvis bekräftar elevhälsan att de elever i lågstadiet som ska ges särskilt stöd av specialläraren inte har fått det särskilda stödet i den omfattning som anges i åtgärdsprogrammet. Specialläraren har bland annat gjort klassrumsobservationer i samband med hens utbildning till speciallärare flertalet gånger under hösten och då har hen inte hunnit med att ge eleverna stödet. Av huvudmannens yttrande över tjänsteanteckningen önskar elevhälsan förtydliga att de gånger stödet till eleverna i lågstadiet har genomförts, har det både getts utanför klassrummet och i klassrummet via den ordinarie undervisningen.

Lärare i mellanstadiet uppger att det finns elever som ska ges särskilt stöd av lärare i mindre grupp i svenska tre lektioner i veckan men att eleverna endast får stödet vid två av dessa lektioner. Lärare säger att det har varit så hela tiden. Läraren uppger att anledningen till det är att läraren är själv med hela klassen vid den tredje lektionen och kan då inte ge stödet i mindre grupp. Vad gäller lärarens uppgifter om att det finns elever som i sina åtgärdsprogram ska ges särskilt stöd i mindre grupp av läraren i svenska tre lektioner i veckan men bara ges det stödet vid två tillfällen svarar elevhälsan att de inte kan säga om det stämmer men om läraren säger det så är det säkert så.

När rektorn får bemöta lärares uppgifter om att det finns elever som ska ges stöd i mindre grupp av lärare vid tre tillfällen per vecka men bara får det vid två tillfällen då läraren är ensam med hela klassen vid det tredje tillfället svarar rektorn bland annat att det ska vara tre tillfällen som

eleverna ska få stöd och att hen inte känner till att eleverna inte får stödet enligt åtgärdsprogrammen.

Vidare uppger lärare att det även finns elever som ska ges stöd av speciallärare i matematik i mindre grupp varje vecka men att detta stöd inte alltid ges. Lärare uppger att anledningen är att stödet inte går att ges i mindre grupp då eleverna inte fungerar tillsammans. Specialläraren väljer i stället någon av de eleverna som ska ha stödet och ger stödet enskilt. Detta innebär att elever i stället för att få stödet varje vecka som anges i åtgärdsprogrammet har fått stödet av specialläraren varannan eller var tredje vecka. Läraren uppger att läraren och specialläraren ibland fördelar stödet mellan sig trots att det i åtgärdsprogrammen anges att stödet ska ges av speciallärare. Vad gäller de elever på mellanstadiet som ska ges särskilt stöd i matematik av specialläraren uppger elevhälsans representanter att eleverna inte alltid får det stödet och bekräftar lärarens uppgift att specialläraren och läraren får dela upp eleverna mellan sig.

Av skolans åtgärdsprogram framgår det att det finns elever som ska ha särskilt stöd av speciallärare varannan vecka i matematik och varannan vecka i engelska. Lärare och elevhälsans representanter uppger i intervjuer att det särskilda stödet i engelska inte ges utan att stödet enbart ges i matematik.

När rektorn får bemöta om hen känner till lärares och elevhälsans uppgifter om att det finns beslutade stödåtgärder i vissa åtgärdsprogram som inte ges till flera elever svarar rektorn nej. Rektorn uppger att de vid uppföljningen av åtgärdsprogrammen i oktober kom fram till att stödåtgärderna hade getts men att de får se om de behöver göra mer efter utvärderingar av åtgärdsprogrammen i december.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Anmälan och utredning av särskilt stöd samt samråd med elevhälsan

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Särskilt stöd enligt åtgärdsprogram

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Enligt 3 kap. 10 § skollagen ska det särskilda stödet för en elev i bland annat grundskolan ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning*Extra anpassningar*

Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att lärare inte alltid hinner ge extra anpassningar till alla elever som behöver det. Rektorn uppger att hen förutsätter att lärarna ger extra anpassningar med säger även att hen inte vet om alla elever i behov av extra anpassningar ges det stödet. Mot bakgrund av lärarnas uppgifter om att de inte ger alla elever i behov av extra anpassningar de anpassningar som de behöver, som bekräftas av elevhälsans representanter, gör Skolinspektionen därför bedömningen att Alstermoskolan inte lever upp till författningarnas krav avseende extra anpassningar.

Anmälan om behov av särskilt stöd

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av särskilt stöd samt samråd med elevhälsan

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer visserligen vissa uppgifter om att det först görs en bedömning om en utredning ska starta eller inte efter att en anmälan är gjord. Det framgår dock av intervjuer med lärarna och rektorn att alla elever som nu har anmälts också har utretts. Därför gör Skolinspektionen bedömningen att huvudmannen inte bryter mot bestämmelserna i detta avseende. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande att samråd med elevhälsan sker vid utredning av elevs behov av särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

Särskilt stöd enligt åtgärdsprogram

Lärare och elevhälsans representanter uppger i intervjuer att det finns stödåtgärder som inte genomförs i enlighet med vad som anges i vissa åtgärdsprogram. Rektorn uppger i intervju att hen inte känner till det och att det inte har framkommit i uppföljningen av åtgärdsprogrammen. Mot bakgrund av lärare samt elevhälsans samstämmiga uppgifter om att det finns elever som inte får de särskilda stödåtgärder som anges i deras åtgärdsprogram gör Skolinspektionen bedömningen att det finns brister i skolans arbete med att ge särskilt stöd.

Tillgång till specialpedagogisk kompetens**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Lärare uppger att de upplever att de under höstterminen har mindre hjälp av skolans speciallärare. Eftersom specialläraren också studerar räcker hans tjänst inte till för de behov som skolan har. Lärare uppger att det finns stödåtgärder i åtgärdsprogram som ska genomföras av specialläraren som specialläraren inte hinner med eftersom specialläraren studerar och inte arbetar heltid.

Elevhälsan uppger att specialläraren arbetade 100 procent förra läsåret och detta läsår arbetar hen 60 procent, men hen ska hinna med samma elever som tidigare och utöver det tillkommer fler elever som kommer att få åtgärdsprogram. Specialläraren uppger att hen upplever att hen inte räcker

till när det gäller elevernas särskilda stödinsatser. Elevhälsan säger att specialpedagogen från huvudmannens centrala elevhälsa i nuläget inte har ett riktat uppdrag eller avsatt tid till skolan som hen hade förra läsåret. Specialpedagogen deltar inte heller i skolans elevhälsoteam just nu, förutom att hen finns som stöd för specialläraren och har genomfört läs- och skrivutredningar, vilket rektorn bekräftar.

Rektorn uppger att tillgången till specialpedagogisk kompetens inte räcker för skolans behov i nuläget. Rektorn har pratat med den centrala elevhälsans chef och vill att specialpedagogen ska komma till skolan i större utsträckning. Det behövs minst 20 procent till för att täcka behovet av specialpedagogisk kompetens, säger rektorn.

Av huvudmannens yttrande över tjänsteanteckningen framgår det att rektorn vill förtydliga att hen har beslutat om att anställa extra resurs till skolan på grund av behov som har uppkommit under vårterminen.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § första stycket skollagen framgår att för eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Av andra stycket framgår att det för medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det inte finns tillgång till specialpedagogisk kompetens i sådan omfattning att identifierade behov av specialpedagogiska insatser för enskilda elever kan tillgodoses fullt ut på Alstermoskolan. Utredningen visar att det finns behov av specialpedagogisk kompetens i större omfattning för att elevers behov av särskilda stödinsatser ska kunna genomföras. Att det i huvudmannens yttrande över tjänsteanteckningen framgår att rektorn har anställt en resurs med tidigare erfarenhet av elev med särskilt stöd föranleder ingen annan bedömning eftersom det inte medför att det specialpedagogiska behovet fylls.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som

följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Uppvidinge kommuns verksamhet vid Alstermoskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar, särskilt stöd enligt åtgärdsprogram samt tillgång till specialpedagogisk kompetens. Det finns därför skäl att förelägga Uppvidinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Område utan konstaterad brist

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju säger en lärargrupp att de har fått information om att huvudmannen har tagit bort studiehandledning på modersmålet på skolan. Lärare säger att det finns elever som hade studiehandledning på modersmålet under föregående läsår men som inte ges det nu trots att de fortfarande har behov av studiehandledning.

Elevhälsans representanter uppger att de inte fått information från lärare att det finns elever som har behov av studiehandledning. Rektorn uppger att det inte finns några elever på skolan som har studiehandledning på modersmålet på skolan just nu och att hen inte har fått till sig att det finns elever som har behov av det.

Elevhälsans representanter och rektorn uppger i intervjuer att det går att ansöka hos huvudmannen om behov av studiehandledning på modersmålet, men att de fick den informationen från huvudmannen för några veckor sedan. Av huvudmannens yttrande över tjänsteanteckningen framgår det att rektorn önskar förtydliga att behov av studiehandledning på modersmål visas efter en pedagogisk utredning. Vidare framgår det även att elevhälsan önskar tillägga att behovet av studiehandledning på modersmål inte har framkommit i någon av de utredningar av särskilt stöd som är genomförda.

Det framgår vidare av yttrandet att huvudmannen vill förtydliga att studiehandledning finns tillgänglig på samtliga språk. Anmälan om behov av studiehandledning sker via kommunens intranät och en e-tjänst.

Skolinspektionen har den 5 december 2025 ställt skriftliga kompletterande frågor gällande studiehandledning på modersmål. Huvudmannen inkom den 19 december 2025 med kompletterande svar. Av huvudmannens svar framgår att huvudmannen inte har kännedom om att det finns elever som är behov av studiehandledning på sitt modersmål och som inte ges det på Alstermoskolan. Huvudmannen har som rutin sedan flera år tillbaka att

varje enskild skola anmäler behov av studiehandledning via huvudmannens intranät genom en E-tjänst där rektorn godkänner ansökan. När ansökan inkommer till huvudmannen återkommer huvudmannen till aktuell skola med schematid för studiehandledning vilket finns tillgängligt på samtliga språk. Huvudmannen har inte mottagit några ansökningar från Alstermoskolan.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 § skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Vidare framgår att en elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan.

Skolinspektionens bedömning

Av intervju med en lärargrupp framgår uppgifter om att det finns elever som tidigare haft studiehandledning på modersmålet men som inte ges det längre. Det framgår av intervjun med lärarna att deras uppfattning är att elevernas behov kvarstår. Elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att de inte fått information från lärarna att det finns elever som har behov av studiehandledning. Av huvudmannens yttrande framgår det att rektorn och elevhälsan önskar förtydliga att elevers behov av studiehandledning visas genom en pedagogisk utredning och att något sådant behov inte har framkommit i de utredningar som genomförts. Sammantaget framkommer av ovan redovisade omständigheter inte att Uppvidinge kommun brutit mot bestämmelserna i detta avseende. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jenny Fahlman

Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Johanna Oskarsson Abraha...

Johanna Oskarsson Abrahamsson

Föredragande

Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Isabelle Vesterlund medverkat.